

Kostbart ur gør ophold i Horsens

Ægte Peter Green-ur, købt til urmuseet i Aarhus, paa vej til restaurering paa urmagerskolen i Ringsted

Urmager J. P. Nielsen med det 200-aarige urværk.

Et virkelig kostbart ur af den slags, samlere sætter pris paa, har i disse dage gjort et kort ophold i Horsens. Ikke for at blive udbudt til salg, thi det er, for længst solgt til Det danske Urmuseum i Aarhus der købte det paa auktion i København for 26.000 kr. Uret skal fra Horsens videre til urmagerskolen i Ringsted, der vederlagsfrit har tilbudt at restaurere det.

Det særlige ved det er alderen og firmanavnet.

Det stammer fra omkring 1790-erne, og mester for uret er Peter Green.

Dermed være alt vist sagt for samlere.

For ikke-kyndige bør oplyses, at Green-urene alle er blevet til i Aabenraa fra omkring 1745 til 1847. Det ældste medlem af familien er Peter Green, som forlod sin fødeby Liverpool af ikke ganske klarlagte grunde og slog sig ned i Sønderjylland. Hans to sønner William og Jo-

nathan blev ogsaa urmagere, men med Jacob, Williams ugifte søn, op-hørte urmageriet i slægten.

Peter Green-urene er de mest berømte og efterspurgte. De fleste er 8-dages ure, ofte med maanedes- og datoviser, undertiden ogsaa med angivelse af maanefaserne. Enkelte og mere kostbare ure havde desuden indlagt musikværk.

Traditionen beretter, at familien havde en særlig viden om hær-dning af staal til aksler, drev og andre dele — færdigheder danske ur-

magere var tilbøjelige til at undervurdere. Dr. phil. Helge Søgaard karakteriserer i „Tid og Syn“ det som en skødesynd hos det ældre, danske urmageri, at det uden kritik godkendte tarvelige raamaterialer, og det medførte, at urene, før det skulle være nødvendigt, maatte repareres med foring af nye lejer, afdrejning af veller, nye ganghjul og andet.

Købt til et slot

Urets sidste ejer var en fru Dodo Thrane i København, der i samme blad oplyser, at uret i flere generationer har tilhørt familien. Hendes farfar skrev i juli 1890 et brev, der er fastklæbet i urets klokkehus om sit møde med uret. Han saa det første gang under felttoget juledag 1863. Han var da inviteret til Ullebøl præstegaard, hvor pastor Krog-Meyer havde uret staaende i studerekammeret. — Før det kom til præsten havde det hørt til paa Augustenborg slot. Det var i sin tid bestilt af hertugen, Frederik Christian.

Urmuseet, der er urets nuværende ejer, raader i forvejen over Green-ure, men intet af format som dette.

Museet, der har til huse i Den gamle By i Aarhus, aabnedes i april 1934 og har i aarenes løb ydet en smuk indsats for at samle værdifulde eksempler paa dansk urmagerkunnen.

Hæderen for at have skaffet denne perle til samlingen maa tilfalde museumsbestyrelsen og dens formand, urmager J. P. Nielsen, Horsens, der maatte igennem travle dage med forhandlinger til mange sider, før der var skaffet tilstrækkelige midler til raadighed for købet. En lang række faglige organisationer har bidraget.

Paa auktionen i København optraadte museet ikke direkte som køber, det bragte nogen forvirring frem, og Urmager og Optiker-Forbundets eget blad blev helt forarget over, at et saa fint og gammelt kostbart ur var gaaet urmuseets næse forbi. Men taagerne spredtes, og det blev kendt, at det var en udsending fra urmuseet, der havde handlet, og naar urmagerskolen har haft værket til behandling, vil man fremtidig kunne fryde sig over den gamle mesters arbejde paa museet.

Jack.